

15 . Cheia | Comuna: Grădina | Județ: Constanța | Punct: Vatra satului, Peștera La Izvor, Peștera La Baba, Peștera X | Anul: 2009

Anul: 2009

Cod RAN: 63018.02

Perioade: Preistorie, Protoistorie, Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Epoca bronzului, Hallstatt, La Tène, Epoca greacă, Epoca elenistică, Epoca romană timpurie, Epoca medievală timpurie, Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: descoperire izolată

Categorii sit: Domestic

Autori: Adrian Bălășescu, Valentin Radu

Instituții: Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României

Raport

Cercetările arheologice de la Cheia (jud. Constanța) au dus la prelevarea, și anul acesta, a unei cantități mari de faună din care s-au analizat până în prezent cca. 1000 de resturi faunistice dintre care cele mai numeroase sunt cele de mamifere - 97%.

Clasele de animale descoperite la Cheia, și anul acesta, sunt: Bivalvia (scoici), Pisces (pești), Reptilia (reptile) și Aves (păsări). Remarcăm prezența somnului (*Silurus glanis*) de mari dimensiuni la Cheia, stațiune situată la câțiva kilometri depărtare de lacul Tașaul, singurul din zonă care ar fi putut adăposti pești de asemenea dimensiuni. Prezența acestuia s-ar putea explica numai dacă presupunem că locuitorii așezării realizau expediții de pescuit sau existau pescari care să locuiască doar pe perioada estivală pe malul lacului sau, cel mai probabil, prin intermediul schimburilor cu locuitorii așezărilor riverane.

Lista speciilor de mamifere identificate este destul de lungă și ea numără atât specii domestice (*Bos taurus*, *Ovis aries*, *Capra hircus*, *Canis familiaris*), cât și sălbatice (*Vulpes vulpes*, *Martes martes*, *Lynx lynx*, *Equus hydruntinus*, *Sus scrofa*, *Cervus elaphus*, *Capreolus capreolus*, *Bos primigenius*, *Lepus europaeus*).

Mamiferele domestice sunt majoritare ca număr de resturi (NR) - 91,58%. În cadrul activității de creștere a animalelor, exploatarea cornutelor mari și mici joacă un rol important, dacă avem în vedere procentajele deținute de acestea. Vârstele de sacrificare ale bovinelor domestice ne arată că acestea erau exploatate atât pentru produsele lor secundare (lapte), cât și pentru carne, iar ovicaprinele erau utilizate mai ales ca producătoare de carne și secundar, dar într-o foarte mică măsură, pentru produsele lor - lapte și, posibil, lână.

Porcul domestic (*Sus domesticus*) este absent în cadrul spectrului faunistic de la Cheia. Acest lucru nu trebuie să ne surprindă, deoarece suinele domestice sunt slab reprezentate în cadrul așezărilor Hamangia.

Mamiferele sălbatice sunt slab reprezentate ca NR, ceea ce demonstrează că vânătoarea a avut un rol secundar în paleoeconomia animalieră, ea suplimentând și completând rezervele de hrană. Cele mai vânat animale sunt bourul, cerbul, hydruntinul și mistrețul. După cum se observă sunt animale de talie mare și medie, a căror vânătoare implică o serie de riscuri care, însă, erau compensate de cantitatea mare de carne, piei, oase, coarne.

Stațiunea de la Cheia poate fi comparată din punct de vedere arheozoologic, cu alte două stațiuni ale culturii Hamangia, cele de la Techirghiol și Durankulak, cea din urmă prezentând eşantioanele faunistice cele mai apropiate numeric. Aceste așezări, deși sunt situate în medii geografice diferite, prima în interiorul provinciei - Podișul Central Dobrogean, iar celelalte două în apropierea litoralului Mării Negre, totuși, au același tip de paleoeconomie. Astfel, cornutele mari și mici dețin procentaje aproape egale (ca NR); suinele sunt reduse ca număr, chiar absente la Cheia; vânătoarea joacă un rol secundar.

Fauna sălbatică este extrem de variată din punct de vedere ecologic. Astfel, s-au identificat specii de

lizieră - căprior, bour, iepure de câmp; specii de pădure - cerb și mistreț; specii de stepă - hydruntinul, dar și specii ubiquiste - vulpea.

Anul acesta s-au eșantionat 20 de probe dentare de bovine și ovicaprine care vor fi analizate în cadrul proiectului Stable isotope investigations on the adaptations of Neolithic husbandry to the climate and environmental settings of central, Mediterranean and North-western Europe (acronim SIANHE) proiect coordonat de către Marie BALASSE - Museum National d'Histoire Naturelle - UMR 5197 Paris. Acest program are ca obiectiv studierea practicilor zootehnice ale crescătorilor de animale din neoliticul european și înțelegerea modalității de adaptare la strategiile de exploatare a turmelor în funcție de particularitățile fiecărei microregiuni. Programul include situri neolitice din Caucaz (Armenia), Europa de Est (Ucraina), Europa Centrală (România și Cehia) și Europa Occidentală (Franța și Marea Britanie).

De asemenea, în 2009 s-au trimis spre studiu paleogenetic cinci probe osoase de hydruntin care vor fi analizate în cadrul proiectului Paléogénétique, taphonomie moléculaire et domestication au néolithique, proiect coordonat de Eva Marie Geigl, Institut Jaques Monod - CNRS, Paris.

Informații suplimentare online

[Raportul 4322 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
